

Nr 180

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande för Sveriges del av ändring i konventionen angående upprättandet av Europeiska frihandelssammanslutningen; given Stockholms slott den 5 oktober 1962.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

BERTIL

Gunnar Lange

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås, att riksdagen måtte för Sveriges del godkänna viss ändring i konventionen angående upprättandet av Europeiska frihandelsammanslutningen (EFTA). Ifrågavarande ändring, som beslutats av sammanslutningens råd vid möte den 21 och den 22 juni i år, åsyftar en snabbare tullavveckling inom sammanslutningen. En 20-procentig tullsänkning genomfördes den 1 juli 1960 och ytterligare två sänkningar, vardera om 10 procent, har ägt rum den 1 juli 1961 och den 1 mars 1962. I enlighet med den föreslagna ändringen skall den därpå följande tullsänkningen med 10 procent för Sveriges del genomföras redan den 31 oktober 1962, i stället för den 1 januari 1965 som tidigare avsetts.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland i statsrådet å Stockholms slott den 5 oktober 1962.

N ä r v a r a n d e:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, LINDHOLM, EDENMAN, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, ASPLING.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, anför efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter.

Frågan om Sveriges anslutning till konventionen angående upprättandet av Europeiska frihandelssammanslutningen, EFTA, förelades riksdagen genom proposition nr 25 till 1960 års riksdag. Sedan riksdagen bifallit propositionen (UU 2, Rskr 140) har Kungl. Maj:t den 1 april 1960 ratificerat konventionen. Denna har därefter ratificerats jämväl av övriga signatärstater och trädde i kraft den 3 maj 1960.

I samband med avgivandet av nämnda proposition framlade Kungl. Maj:t, på föredragning av chefen för finansdepartementet, proposition (nr 32) med förslag till förordning angående rätt för Konungen att i vissa fall förordna om avvikelse från tulltaxan m. m. Sedan riksdagen antagit förslaget (BevU 30, Rskr 150) har förordningen utfärdats den 13 maj 1960 (SFS 243).

En överenskommelse om Finlands association till frihandelssammanslutningen undertecknades i Helsingfors den 27 mars 1961. Sedan EFTA-konventionens signatärstater — för Sveriges del med stöd av riksdagens beslut (prop. 1961:149; UU 6; Rskr 256) — ratificerat överenskommelsen har densamma trätt i kraft den 26 juni 1961.

Enligt bestämmelserna i artikel 3 i EFTA-konventionen skall medlemsstaterna successivt avveckla sina tullar och andra avgifter med motsvarande verkan på industrivaror, som importerats från annan stat inom frihandelsområdet och som har sitt ursprung inom detta. Dessa handelshinder skall vara helt avskaffade den 1 januari 1970. Avvecklingen inleddes den 1 juli 1960, då en första sänkning genomfördes med 20 procent av den tullsats, som gällde den 1 januari 1960 (bastullen). Enligt konventionens ursprungliga tidsschema skulle därefter följande sänkningar, var och en om 10 procent, äga rum den 1 januari 1962, den 1 juli 1963 och den 1 januari vart och ett av åren 1965—1970.

Enligt artikel 3 kan EFTA:s råd när som helst enhälligt besluta om en snabbare avvecklingstakt. Rådet har vid möten i februari 1961 och i november 1961 beslutat, att de till den 1 januari 1962 och den 1 juli 1963 förutsedda reduktionerna skulle äga rum redan den 1 juli 1961 och den 1 mars 1962. För Sveriges del har dessa tullsänkningar genomförts sedan riksdagens godkännande inhämtats (prop. 1961:146; UU 5; Rskr 255 resp. prop. 1962:22; UU 1; Rskr 63).

Frågan om en fortsatt accelererad tullsänkning har varit föremål för ständig uppmärksamhet inom EFTA-rådet. Sedan Europeiska ekonomiska gemenskapen, EEC, i maj 1962 beslutat att med verkan från den 1 juli 1962 reducera sina tullar på industrivaror med sammanlagt 50 procent, beslöt EFTA:s ministerråd vid möte den 21 och den 22 juni 1962 att nästa tullsänkning med 10 procent skulle genomföras den 31 oktober 1962 i stället för den 1 januari 1965 enligt det ursprungliga schemat. Liksom vid de tidigare beslutade tullsänkningarna fick sistnämnda beslut formen av en ändring i konventionens artikel 3, punkt 2. a). För Sveriges del har detta beslut biträtts med förbehåll för riksdagens godkännande varvid framhållits att beslutets ikraftträdande kunde bli något försenat.

I likhet med vad som var fallet beträffande beslutet om den senaste tullsänkningen den 1 mars 1962 innehåller nu föreliggande beslut vissa särbestämmelser. Österrike och Norge, som genomfört den senaste tullsänkningen respektive den 1 juli 1962 och den 1 september 1962, får rätt att verkställa den senast beslutade tullsänkningen, Österrike den 31 december 1962 och Norge senast den 30 april 1963. Danmark har fått tillstånd att även från denna tullsänkning undanta vissa industrivaror, för vilka Danmark i förhandlingar med EEC begärt en långsammare takt i tullavvecklingen.

Enligt bestämmelserna i associationsavtalet med Finland genomfördes en första tullavveckling med 30 procent mellan detta land och övriga EFTA-länder den 1 juli 1961. Den 1 augusti 1962 genomförde Finland en ytterligare sänkning med 10 procent motsvarande den sänkning som flertalet EFTA-länder vidtog den 1 mars 1962. Frågan om en ny sänkning av de finska tullarna, motsvarande den nu beslutade sänkningen, är föremål för ytterligare överväganden i Finland. Enligt beslut av EFTA:s råd kommer emellertid EFTA-ländernas tullsänkningar att omedelbart gälla även i förhållande till Finland.

I detta sammanhang torde erinras om att Portugal enligt EFTA-konventionen medgivits en särställning såtillvida, som tullavvecklingen för de varuslag, vilka är föremål för produktion inom Portugal, i allmänhet skall ske under en period av högst 20 år. För dessa produkter inleddes tullavvecklingen den 1 juli 1960 med en första sänkning med 20 procent av bastullarna. Nästa sänkning med 10 procent skall enligt rådsbeslut, som fattades vid sammanträde under tiden 14—16 februari 1961 ske den 1 januari 1963 i stället för den 1 januari 1965 enligt konventionens ursprungliga tidsschema. Nu föreliggande rådsbeslut medför ingen ändring av dessa bestämmelser. För de produkter som icke berörs av dessa särbestämmelser sker däremot tullavvecklingen i enlighet med det nu fattade beslutet.

Departementschefen

Avvecklingen av handelshindren mellan EFTA-länderna inleddes i juli 1960, då en första tullsänkning med 20 procent av bastullarna genomfördes. Därefter har ytterligare två tullsänkningar, vardera om 10 procent ägt rum, nämligen i juli 1961 och i mars 1962. Vid sidan härav har de kvanti-

tativa restriktionerna fortlöpande avvecklats, i allmänhet i snabbare takt än vad konventionen föreskriver.

Vid ministermöte i juni 1962 har beslutats att den ursprungligen till den 1 januari 1965 förutsedda tullsänkningen med 10 procent skall ske redan den 31 oktober 1962. Österrike berättigades dock att genomföra sänkningen den 31 december 1962 och Norge senast den 30 april 1963. Det är tillfredsställande att EFTA:s medlemsländer nu kunnat enas om ytterligare ett steg för att påskynda genomförandet av sitt tullsänkingsprogram. Därigenom uppnår EFTA-länderna sinsemellan samma tullsänkning som inom EEC-området där avvecklingen också uppgår till 50 procent. Det fattade beslutet, som manifesterar sammanhållningen mellan EFTA:s medlemsländer, är därför ägnat att underlätta genomförandet av en hela Europa omfattande gemensam marknad.

Rådets nu föreliggande beslut har fått formen av en ändring utav artikel 3 i EFTA-konventionen. För Sveriges del har beslutet biträtts med förbehåll för riksdagens godkännande. Ett godkännande av ändringen bör därför nu inhämtas.

Genomförandet av beslutet för Sveriges del innebär att tullen för varor, som i tullhänseende är berättigade till områdesbehandling enligt EFTA-konventionen, fr. o. m. den 31 oktober 1962 skall utgå med ett belopp, som motsvarar 50 procent av den tullsats som gällde den 1 januari 1960 (bastullen). Något särskilt beslut av riksdagen torde icke erfordras i anledning härav utan erforderliga föreskrifter kan på motsvarande sätt som tidigare skett — därest riksdagen godkänner den överenskomna ändringen i själva konventionen — utfärdas med stöd av det bemyndigande som lämnats Kungl. Maj:t vid 1960 års riksdag. Motsvarande gäller även i fråga om de införselavgifter som uttages för varor tillhörande jordbruks- och fiske-regleringens områden, men vilka enligt EFTA-konventionen utgör industri-varor.

Med åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte, med godkännande för egen del av EFTA-rådets beslut, föreslå riksdagen

att godkänna den ändring i konventionen angående upprättandet av Europeiska frihandelssammanslutningen som angivits.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Kungl. Höghet Regenten, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Rolf Lake